

רע"פ 5926/17 - ג'מעה עאשור נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 5926/17

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקש: ג'מעה עאשור

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, מיום 12.06.2017, בעפ"ג 21270-09-16, שניתן על ידי כב' השופטים: ד' ברלינר - שופטת בכירה; מ' אגמון-גונן; ו-ש' יניב

בשם המבקש: עו"ד אבי חימי; עו"ד משה וייס

בשם המשיבה: עו"ד ורד חלאה

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו (כב' השופטים: ד' ברלינר - שופטת בכירה; מ' אגמון-גונן; ו-ש' יניב), בעפ"ג 21270-09-16, מיום 12.06.2017. בגדרו של פסק הדין, התקבל ערעורה של המשיבה על גזר דינו של בית משפט השלום בתל אביב-יפו (כב' השופט צ' עוזיאל - סג"נ), מיום 26.07.2016.

2. ביום 21.07.2017, ניתן צו ארעי לדחיית מועד התייצבותו של המבקש לריצוי עונשו עד למתן החלטה אחרת.

רקע והליכים קודמים

3. ביום 22.11.2015, הורשע המבקש, על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירה של גרם מוות ברשלנות, לפי סעיף 304 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

למען שלמות התמונה, יצוין כי הוגש כתב אישום נגד מעורב נוסף, בלאל בן סלם עמר (להלן: עמר).

4. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה, כי בתקופה הרלוונטית, עבד המבקש כמנהל עבודה בחברת "אולניק, חברה להובלה - עבודות עפר וכבישים בע"מ" (להלן: החברה). בחודש דצמבר 2013, החל ביצועו של השלב השני בפרויקט "אחימעץ - נטעים תל אביב", במסגרתו נדרשה החברה לבצע עבודות פיתוח ברחוב אחימעץ בתל אביב, ובהן "ביצוע מערכות מים, ביוב ותיעול", אשר כללו חפירת מבנה לכביש באמצעות טרקטור. כתנאי לביצוע העבודות, נדרשה החברה לעמוד, בין היתר, בתנאי היתר העבודה של משטרת ישראל, ובהם: כי מנהל העבודה יהא נוכח באתר העבודה בכל עת; כי מקטע העבודה שברחוב אחימעץ יגודר; כי ימוקמו לאורך הכביש שלטי אזהרה מפני העבודות המתבצעות; וכי גישת כלי רכב אל אתר העבודה תתאפשר אך ורק דרך הרחובות שיועדו לכך. ביום 15.01.2014, כחלק מביצוע העבודות נהג שלום דגן (להלן: הנהג) במשאית, והסיע את המשאית לאחור באופן שהמשאית עמדה במאונך לשביל מרוצף להולכי רגל. המבקש הורה לעובד אחר במקום לפתוח מחסום ברזל שחצץ בין אתר העבודה המתוחם לבין שביל הולכי רגל, וזאת כדי שעמר, אשר נהג בטרקטור מטעם החברה, יוכל להעמיס חול על המשאית, תוך נהיגה על שביל של הולכי הרגל. עמר הרים חול באמצעות כף הטרקטור, נסע ברחוב אחימעץ, ביצע פנייה ימינה אל תוך שביל של הולכי הרגל, נסע קדימה עד למקום שבו עמדה המשאית, שם פרק את החול, וחוזר חלילה. בשעה 11:30, יצא המבקש להפסקת צהריים, במהלכה עזב את אתר העבודה. בשעה 12:00, בעוד שהמבקש כאמור מחוץ לאתר העבודה, המשיך עמר להעמיס חול באמצעות הטרקטור על המשאית. באותה העת, חצה הרב אלקנה אליאסי ז"ל (להלן: המנוח) את שביל הולכי הרגל. במהלך פינוי החול, נהג עמר את הטרקטור לשביל הולכי הרגל, ופגע באמצעות כף הטרקטור בפלג גופו העליון של המנוח. כתוצאה מהפגיעה מצא המנוח את מותו.

5. המבקש הופנה על ידי בית משפט השלום אל שירות המבחן לשם הכנת תסקיר מבחן בעניינו. בתסקיר נאמר, כי שירות המבחן התרשם כי המבקש הוא אדם נורמטיבי, נעדר קווים עברייניים באישיותו, ובלא עבר פלילי. בהתייחס לעבירה, נמסר בתסקיר כי, המבקש "פעל מתוך חוסר שיקול דעת שאינו אופייני לו בדרך כלל, אך נוטל אחריות מלאה למעשיו, נושא תחושות אשמה ומפגין יכולת אמפתיה כלפי נפגע העבירה ומשפחת הנפגע". לאחר זאת, העריך שירות המבחן את רמת המסוכנות של המבקש כנמוכה. על יסוד האמור, ולאור כך שהמבקש מסר כי בשל מצבו הבריאותי הוא לא יוכל לקחת חלק בקבוצה טיפולית ייעודית, לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית בעניינו. עם זאת, המליץ שירות המבחן להטיל על המבקש "ענישה מוחשית וקונקרטיית בדמות מאסר, אשר ירוצה בעבודות שירות". לבקשת בית משפט השלום, טרם גזירת העונש, הוכן תסקיר משלים בעניינו של המבקש. במסגרת תסקיר זה, הודיע שירות המבחן כי גיבש עבור המבקש תכנית של"צ בהיקף של 300 שעות.

בהמשך לכך, ולצורך קביעת התאמתו של המבקש לריצוי מאסר בפועל על דרך של עבודות שירות, הופנה עמוד 2

המבקש על ידי בית משפט השלום אל הממונה על עבודות השירות בשב"ס (להלן: הממונה). בחוות דעתו, מסר הממונה כי המבקש בלתי כשיר לביצוע עבודות שירות. במסגרת חוות הדעת, ציין הממונה כי מהבדיקה הרפואית עולה כי המבקש, המקבל קצבת נכות בשיעור של כ-100%, אינו מסוגל לעבוד, וכי מצבו הבריאותי איננו בר שיפור.

6. ביום 26.07.2016, ניתן גזר דינו של בית משפט השלום. בבואו לקבוע את מתחם הענישה בגין העבירה שביצע המבקש, התייחס בית משפט השלום לערך קדושת החיים והצורך לשמור עליו; לרף רשלנותו של המבקש, אשר "אינו נמוך מאוד"; ולמדיניות הענישה הנהוגה בנסיבות דומות. לאור האמור, קבע בית משפט השלום כי מתחם הענישה ינוע מ"מאסר קצר, אף לריצוי בדרך של עבודות שירות, ועד מאסר למשך 12 חודשים".

לאחר זאת, ציין בית משפט השלום, כי עמדתו של הממונה, לפיה המבקש אינו כשיר לביצוע עבודות שירות, מחייבת לכאורה הטלת עונש מאסר בפועל, שכן אין בעניינו של המבקש שיקולי שיקום המאפשרים חריגה מהרף התחתון של מתחם העונש ההולם. יחד עם זאת, קבע בית משפט השלום, כי "כליאתו של הנאשם [המבקש] כעת רק בשל הידרדרות משמעותית במצבו הבריאותית בגינו אינו כשיר לעבודות שירות תהא בלתי מידתית והיא עלולה להביא לעיוות דין במקרה הנדון", וכי:

"הקושי בגזירת מאסר של ממש בא לידי ביטוי בעניינינו בשני היבטים: הראשון - נוכח מצבו וצרכיו הבריאותיים של הנאשם [המבקש], מאסר בפועל עלול להיות קשה לנאשם [למבקש] באופן משמעותי; השני - "הרי לא ייתכן כי אדם עם מוגבלות ייאסר במקום שאחר לא ייאסר (דברי כב' השופט א' רובינשטיין בהתייחסו לדילמה דומה ברע"פ 1/09 אסרף נ' מדינת ישראל (17.03.2010)). טעמים אלא מצדיקים לטעמי חריגה מהמתחם באופן שימנע השמתו שלה נאשם [המבקש] במאסר של ממש".

בהמשך לכך, הדגיש בית משפט השלום כי מאז ומעולם התחשבו בתי המשפט במצבו הבריאותי של הנאשם, ולעיתים, כאשר הנאשמים נמצאו לא כשירים לביצוע מאסר בדרך של עבודות שירות, נמנעו בתי המשפט מהטלת מאסר, אף אם נדרשה חריגה ממתחם העונש ההולם.

7. לצורך קביעת עונשו של המבקש, התייחס בית משפט השלום לעובדה כי המבקש נטל אחריות על מעשיו; לגילו של המבקש; למצבו הבריאותי; לתרומתו לקהילה; ולהיותו נעדר הרשעות קודמות. לאור האמור, גזר בית משפט השלום על המבקש את העונשים הבאים: 6 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור המבקש את העבירה בה הורשע, למשך 3 שנים; צו של"צ בהיקף של 300 שעות, בהתאם לתוכנית שגובשה על ידי שירות המבחן; ופיצוי כספי לאשת המנוח בסך 30,000 ₪.

8. המשיבה הגישה ערעור לבית משפט המחוזי, אשר כוון כלפי קולת העונש. במסגרת הערעור נטען, כי שגה בית משפט השלום עת נמנע מלהטיל על המבקש עונש מאסר בפועל לתקופה ממשית, לצד רכיבי ענישה אחרים, אשר יבטאו כראוי את ערך קדושת החיים; את חומרת המעשה; ואת מעמדו של המבקש באתר העבודה. לצורך קביעת התאמתו של המבקש לריצוי עונש של מאסר בפועל, נדרשו שירותי הבריאות בשב"ס לשאלה האם הם ערוכים ליתן למבקש את הטיפול הרפואי המתאים, באופן שיענה על צרכיו הרפואיים, ועל מנת להבטיח כי חייו של המבקש לא יתקצרו כתוצאה מהשהייה מאחורי סורג ובריח. מטעם שב"ס נמסר, כי שב"ס מחווה את דעתו אך ורק לגבי מי שנתון במאסר בין כתלי בית הסוהר, ואולם מערך הרפואה בשב"ס ערוך למתן מענה רפואי לאוכלוסיית האסירים, וביניהם

לאסירים החולים במחלות כרוניות, זיהומיות וכיו"ב. במקביל, הופנה המבקש על ידי בית המשפט המחוזי אל הממונה. בחוות דעתו של הממונה נמסר, כי המבקש איננו כשיר לרצות עונש של מאסר בדרך של עבודות שירות, וזאת בשל העובדה כי לא חל כל שינוי במצב הרפואי, וכי הוא "מוגבל מבחינת שמירה על ניקיון ותנאים הקשורים למחלות שהוא סובל מהן". בנוסף, הגיש המבקש חוות דעת רפואית מטעמו, בה נאמר, בין היתר, כי הוא "רגיש מאוד לזיהומים גם בשל חולשה של מערכת החיסונית וגם בשל נוכחות צנתר מרכזי להמודיאליזה. זקוק לשמירה קפדנית על היגיינה אישית ותנאים סניטריים טובים במקום הימצאותו".

9. לאחר זאת, הופנה המבקש אל שירותי הבריאות של השב"ס, לצורך הכנת חוות דעת ספציפית בעניינו של המבקש בדגש על בעיותיו הבריאותיות, הגם שהוא אינו נתון במאסר בין כתלי בית הסוהר. בחוות דעת שב"ס נאמר, כי שב"ס בשיתוף גורמי הרפואה, לפי העניין, מסוגלים להעניק למבקש טיפול ומעקב רפואי נדרש במר"ש. בהמשך לכך, נמסר כי "היה ובית המשפט ישית על הנדון עונש מאסר בפועל, ניתן יהא לקלוט את הנדון לאחר הוצאת צנתר מרכזי ותחילת טיפול דיאליזה דרך פיסטולה". יש לציין, כי הובא לידיעתו של בית המשפט המחוזי כי ניתן לקלוט את המבקש גם במצבו הנוכחי, ללא הוצאת הצנתר. בהמשך, הגיש המבקש חוות דעת רפואית עדכנית, בה נמסר כי בשל סיבוכים זיהומיים ותרמובוטיים קשים, המבקש צפוי להמשיך בטיפול בדיאליזה לזמן בלתי מוגבל דרך צנתר מרכזי. עוד נאמר בחוות הדעת הרפואית, כי "טיפול בצנתר לדיאליזה דורש תנאים סניטריים טובים מאוד". בחוות דעת רפואית נוספת שהוגשה מטעם המבקש נאמר, כי הלה "יוכל לעשות דיאליזה במשמרת ערב באופן קבוע (המשמרת מתחילה משעה 17:00-17:30 בערב) ויכול לבצע עבודות שירות בשעות הבוקר והצהריים".

10. לאחר זאת, ולאור חוות הדעת שהוגשו בעניינו, הופנה המבקש על ידי בית המשפט המחוזי, פעם נוספת, אל הממונה, לצורך בחינת יכולתו להשתלב בעבודות שירות. בית המשפט המחוזי הטעים, בהקשר זה, כי "הממונה יעשה כל מאמץ למצוא עבור המשיב [המבקש] מקום בו יוכל לבצע עבודות שירות, גם במגבלותיו הרפואיות הקשות, ולו בשעות חלקיות".

11. בחוות דעתו של הממונה, מיום 08.05.2017, נמסר כי "יש לקבל מרופא המטפל אישור ברור שרשום שלמרות מצבו הרפואי כן יכול לבצע עבודה פיזית 5 ימים בשבוע רצוף (ללא הפסקות לטיפולים או עקב מחלה) ואם כן להמליץ על מגבלות אחרות (לא עבודה קלה או עבודה לפי יכולתו)". ביום 31.05.2017, הוגשה חוות דעת רפואית נוספת מטעם המבקש, בה נמסר כי המבקש יכול לבצע עבודה פיזית מתונה במהלך 5 ימים רציפים בשבוע ולעשות דיאליזה בערב 3 פעמים בשבוע. עוד נאמר בחוות הדעת, כי המבקש לא יזדקק להפסקת עבודה לצורך טיפולים, אך "זקוק למגבלות בעבודה הקשורות לסכרת, יתר ל"ד ונוכחות של צנתר לדיאליזה". עוד צוין בתסקיר, כי "מומלץ להימנע ממשיכה של הצנתר, לחץ על בית החזה, זיעה וליכולך באזור הצנתר".

12. ביום 29.05.2017, דחה בית המשפט המחוזי את הדיון ליום 12.06.2017, וזאת כדי לאפשר לב"כ המבקש לבוא בדברים עם הממונה. בית המשפט המחוזי ציין, כי ביום זה ינתן פסק הדין, תהא החלטתו של הממונה אשר תהא. לאחר זאת, הגיש הממונה חוות דעת עדכנית בעניינו של המבקש. בחוות הדעת נמסר, כי:

"המועמד התייצב עם אישור רפואי אשר במגבלות שלו צוין כי יש להימנע מזיהומים לפי המלצת רופא. בשל מגבלה זו, אשר היא תנאי לקבלתו לעבודות שירות לא ניתן לקבלו לעבודות שירות שכן מדובר בתנאי העלול לסכן את חייו ואין אפשרות לסייע בהימנעות מזיהומים ללא צוות השגחה רפואי מתאים. לא כשיר באופן מוחלט לשאת במאסר בעבודות שירות".

למען שלמות התמונה, יצוין כי המבקש הגיש עתירה לבג"ץ נגד הממונה ובקשה למתן צו ביניים, בטענה כי החלטתו של הממונה בעניינו של המבקש "אינה סבירה", וכי הממונה הפר את חובתו לפעול באופן אקטיבי לאיתור מקומות השמה עבור המבקש, אף לאחר שבית המשפט המחוזי הורה לו לעשות כן. העתירה נדחתה, מהטעם כי היא מוקדמת וכי אין מקום להכריע בה בשלב זה.

13. ביום 12.06.2017, התקבל ערעורה של המשיבה, ובית המשפט המחוזי החליט להחמיר בעונשו של המבקש. בית המשפט המחוזי ציין, כי פרטי הרשלנות בתיק זה מדברים בעד עצמם, וכי המדובר ברשלנות "בוטה וקשה". בית המשפט המחוזי הדגיש, כי המבקש "נטל חירות לעצמו לבטל את כל האיסורים והתנאים בהוראות שנתן", וכן איפשר בהתנהגותו דפוס פעולה שחזר על עצמו, שכן עמר נסע באותו היום פעמים רבות בשביל המיועד להולכי רגל, שעה שהובטח לוועד הפעולה של תושבי המקום כי יוקצה מעבר בטוח וסטריילי להולכי רגל. בית המשפט המחוזי קבע, כי "לא הייתה כל סיבה שתאונה זו תתרחש ואילו היה המשיב [המבקש] מבצע את תפקידו כיאות, הדעת נותנת שלא הייתה מתרחשת". עוד נקבע, בהקשר זה, כי על כל אלה מתווספת העובדה שהמבקש נטל חירות לעצמו לעזוב את המקום ולערוך קניות בשוק, וכי המעט שניתן היה לצפות ממנו, עת התיר לעמר לפעול בשביל הולכי הרגל, הוא פיקוח באופן אישי מצידו על העבודה המתבצעת באתר. בית המשפט המחוזי הדגיש, כי לא כך נהג המבקש, וכי בהתנהלותו זו ביטא "זלזול בחיי אדם ובתפקידו". אשר למתחם העונש ההולם, קבע בית המשפט המחוזי כי יש להעמיד את הרף התחתון של המתחם על 6 חודשי מאסר. בית המשפט המחוזי ציין, כי עבירת הרשלנות היא "רעה חולה שיש להילחם בה בכל מחיר", וכי רשלנותו של המבקש גדולה מזו של נהג הטרקטור, במקרה הנוכחי. בהמשך לכך, קבע בית המשפט המחוזי, כי ככלל לא יעלה על הדעת להימנע מהטלת עונש מאסר כאשר מדובר בגרימת מוות ברשלנות, וכי בנסיבות רגילות מן הראוי היה להטיל על המבקש עונש מאסר שירוצה מאחורי סורג ובריה. בית המשפט המחוזי, הוסיף וקבע, כי "אם בכל זאת מצאנו עצמנו מתלבטים, הרי זה בשל מצבו הבריאותי של המשיב [המבקש]". בהמשך לכך, ציין בית המשפט המחוזי כי היה מוכן להסתפק במקרה דנן, חרף השקפתו לגבי חומרת העבירה והנסיבות הקשות של ביצועה, במאסר בדרך של עבודות שירות. ואולם, בהינתן חוות דעתו החד משמעית של הממונה, ניכר כי המבקש אינו כשיר לביצוע עבודות שירות. על פי האמור בחוות הדעת שהוגשה מטעם שב"ס, הניח בית המשפט המחוזי כי שירות בתי הסוהר מסוגל להעניק למבקש טיפול רפואי מתאים, ההולם את בעיותיו הרפואיות.

לאחר זאת, קבע בית המשפט המחוזי, כי אמירה נורמטיבית צריכה להיאמר במקרה דנן, והיא כי על המבקש לרצות עונש מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי הדגיש, כי שירות לתועלת הציבור אינו נותן ביטוי לערכם של חיי אדם ולקלות "הכמעט בלתי נסבלת" שבה ניתן היה למנוע את התאונה הנוכחית ואת מותו של המנוח. בית המשפט המחוזי הטעים, כי "לא בשל מוגבלותו יאלץ המבקש לרצות מאסר מאחורי סורג ובריה אלא בשל העבירה שביצע ומשמעותה. כל ענישה שלא תכלול רכיב של מאסר, תחטא לאינטרס הציבור ותזיל כאמור את ערכם של חיי אדם". בית המשפט המחוזי ציין, בהקשר זה, כי את המשקל שיש ליתן לבעיותיו הרפואיות של המבקש יש לבטא באורכה של תקופת המאסר, אותה יהיה על המבקש לרצות.

בהמשך, קבע בית המשפט המחוזי, כי יש לסטות ממתחם הענישה שנקבע על ידי בית משפט השלום, בשל מצבו הרפואי של המבקש. אולם, הסטייה לא תעלה כדי הימנעות גורפת מהטלת מאסר בפועל. לאחר זאת, הפנה בית המשפט המחוזי לסעיף 16 לפקודת שירות בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971 (להלן: פקודת שירות בתי הסוהר) ו-סעיף 7(א) (לחוק שחרור על תנאי ממאסר, התשס"א-2001 (להלן: חוק שחרור על תנאי ממאסר)), והבהיר כי ניתן יהיה להעביר את המבקש לבי"ח ממשלתי או לשחררו מטעמים רפואיים, ככל שיתעורר חשש כי הוא מצוי בסיכון בשל מצבו הבריאותי. על יסוד האמור, קבע בית המשפט המחוזי כי המבקש ירצה עונש מאסר בפועל למשך חודשיים. יתר

חלקי גזר דינו של בית משפט השלום, נותרו על כנם.

הבקשה לרשות ערעור

14. בבקשה לרשות הערעור המונחת לפניי, משיג המבקש על חומרת העונש שהושת עליו. המבקש טוען לקיומן של שאלות עקרוניות בעלות חשיבות ציבורית המצדיקות התערבותו של בית משפט זה, אף אם מדובר בבקשת רשות ערעור הנוגעת למידת העונש. המבקש טוען, כי "בנסיבות מיוחדות של אי כשירות לעבודות שירות מבחינה רפואית, אין להשית על מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריח - שכן השתת עונש שכזה, בנסיבות שכאלה, מהווה ענישת אדם בשל מוגבלותו". המבקש טוען, בין היתר, כי הממונה לא מילא את חובתו האקטיבית לתור אחר מקום עבודה, ואף לפעול ליצירת מקום עבודה, המתאים למצבו של המבקש; כי פרשנותו של הממונה כי עבודות שירות משמעותן "עבודה פיזית" מעלה שאלה, האם ניתן לרצות עבודות שירות בעבודה שאינה פיזית; וכי העובדה כי בית המשפט המחוזי אימץ את חוות דעתו של הממונה מעלה שאלה בדבר היקף סמכותו וחובתו של בית המשפט להפעיל ביקורת שיפוטית על קביעות הממונה. לאור האמור, סבור המבקש כי יש ליתן לו רשות ערעור, לקבל את ערעורו לגופו, להורות על הממונה לפעול למציאת מקום עבודה להשמת המבקש בעבודות שירות, ובמידה שלא יימצא עבורו מקום עבודה מתאים, ימיר בית המשפט את עונש המאסר בפועל לעונש על דרך הטלת צו של"צ.

תגובת המשיבה לבקשה לרשות הערעור

15. לגישת המשיבה, עניינו של המבקש אינו עומד בתנאים לקבלת רשות ערעור, שכן בקשתו עוסקת במקרה הפרטני שלו, וכל בקשתו היא להקל בעונשו. לטענת המשיבה, אין מדובר בהחמרת עונשו של המבקש, בשל מצבו הבריאותי, אלא מדובר בסטייה מהענישה ההולמת בעבירת רשלנות, שתוצאתה קיפוח חיי אדם, וזאת בשל מצבו הבריאותי הקשה של המבקש. בהמשך לכך, נטען כי מצבו הבריאותי של נאשם יכול לשמש כאחד משיקולי הענישה, אך אין הוא יכול לשמש "חסם" להשתת עונש מאסר. אשר לטענות המבקש בהתייחס לחוות הדעת של הממונה, טוענת המשיבה כי מסקנתו הסופית של הממונה התבססה על בדיקות חוזרות ונשנות של המבקש, וקבלת מסמכים רפואיים בעניינו. לשיטתה, במסגרת מערך עבודות השירות, בשונה משירות בתי הסוהר, לא ניתנת השגחה רפואית צמודה, ואין לממונה כל אפשרות לפקח על רמת ההיגיינה במקום העבודה ולהבטיח כי המבקש אינו מסכן את חייו. עוד טוענת המשיבה, כי מערך עבודות השירות מבוסס על מעסיקים המביעים נכונות לקלוט לשורותיהם עובדי שירות, ואין באפשרותו של הממונה לחייב מעסיקים לקבל עובדי שירות בכלל, וכאלו הסובלים ממוגבלות כלשהי בפרט. המשיבה הוסיפה וטענה, כי על רקע טענות המבקש בהקשר זה, פנה נציג הממונה למספר מקומות עבודה המוכנים, על דרך הכלל, לקלוט גם עובדי שרות בעלי מוגבלויות, אך אלו סרבו לקבל את המבקש לביצוע עבודות שירות. המשיבה הוסיפה עוד, כי נעשתה פנייה חוזרת לממונה, והפעם מטעמה, על מנת שיבחן את עמדתו פעם נוספת, אשר בעקבותיה הוא פנה אל יותר מ-50 מעסיקים באזור הצפון, אך לא היה גם בכך כדי להועיל. לבסוף, טוענת המשיבה כי העובדה שבית המשפט המחוזי אימץ את עמדת הממונה, אין משמעה כי בית המשפט המחוזי התנער מחובתו. לאור האמור, סוברת המשיבה כי יש לדחות את הבקשה לרשות הערעור על הסף.

דיון והכרעה

16. הלכה היא, כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" שמורה למקרים חריגים בלבד, בהם מתעוררת שאלה משפטית כבדת משקל או סוגיה רחבת היקף, החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים להליך; או למקרים בהם מתעורר חשש מפני עיוות דין מהותי או אי צדק שנגרם למבקש (רע"פ 8438/17 כיאל נ' מדינת ישראל (30.10.2017); רע"פ 5244/17 תורג'מן נ' מדינת ישראל (12.09.2017); רע"פ 6869/17 פילברג נ' מדינת ישראל (11.09.2017)). לאחר שעיינתי בבקשת רשות הערעור ובנספחיה, הגעתי לכלל מסקנה, כי הבקשה אינה עומדת באמות המידה האמורות. די בכך בכדי לדחות את הבקשה לרשות ערעור.

אוסף עוד, כי מדובר בבקשה הנוגעת לחומרת עונשו של המבקש, וכידוע הוא כי בקשות מסוג זה אינן מצדיקות, ככלל, מתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי", אלא במקרים חריגים בהם חלה סטייה קיצונית בעניינו של המבקש, ממדיניות הענישה הנהוגה במקרים דומים (רע"פ 6481/17 לחאם האלה נ' מדינת ישראל (02.11.2017); רע"פ 10116/16 דסוקי נ' מדינת ישראל (24.1.2017); רע"פ 4512/15 הרוש נ' מדינת ישראל (6.7.2015)). דומני, כי עונשו של המבקש, ובפרט לאור כך שמצבו הבריאותי של המבקש מצא את ביטויו בסטייה ממשית ממתחם העונש ההולם הנהוג בעבירות של גרימת מוות ברשלנות, אינו חורג כהוא זה ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות מסוג זה. יש להדגיש, כי בנסיבות רגילות, מן הראוי היה להטיל על המבקש עונש מאסר ממושך הרבה יותר שירוצה מאחורי סורג ובריח. ואולם, מצבו הבריאותי הרעוע, הוא זה אשר הוביל את הערכאות הקודמות לבחון את האפשרות להורות כי מאסרו של המבקש יבוצע בעבודות שירות. כפי שפורט לעיל, לא ניתן היה לממש את הכוונה להשית על המבקש מאסר בדרך של עבודות שירות, וזאת בשל חוסר כשירותו הבריאותי לביצוע עבודות מעין אלה, אשר נבחן מספר פעמים על ידי הגורמים הרלוונטיים. עוד יש להוסיף, כי הנסיבות המקלות בעניינו של המבקש לא נעלמו מעיניו של בית המשפט המחוזי, ויש להזכיר כי, טרם גזירת עונשו של המבקש, וידא בית המשפט המחוזי כי שירות בתי הסוהר ערוך לקליטתו של המבקש, וכי יש ביכולתו להעניק לו טיפול רפואי מתאים, ולבסוף, אף העמיד את עונשו של המבקש על שני חודשי מאסר בפועל בלבד.

לסיכום, סבורני כי בפסק דינו התחשב בית המשפט המחוזי בכלל השיקולים הנדרשים לקולה, תוך איזון אל מול נסיבות ביצוע העבירה. הנני סבור כי העונש שהושת על המבקש הוא, בסופו של יום, ראוי ומאוזן, ואינו מצדיק כל התערבות בו (השוו: לרע"פ 8146/17 אבישלום נ' מדינת ישראל (14.11.2017); לרע"פ 6481/17 לחאם האלה נ' מדינת ישראל (02.11.2017); ולרע"פ 1322/17 פלוני נ' מדינת ישראל (05.04.2017)).

17. סוף דבר, הבקשה לרשות הערעור נדחת בזאת, **וכפועל יוצא מכך מתבטל הצו הארעי שניתן ביום 21.07.2017, לדחיית מועד התייצבותו של המבקש לריצוי עונשו.**

המבקש יתייצב לריצוי עונשו, ביום 08.01.2018, עד השעה 10:00 בימ"ר ניצן, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון, ועותק מהחלטה זו. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, ל' בכסלו התשע"ח (18.12.2017).

ש ו פ ט

עמוד 7
